

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

V Bruselu dne 20.3.2006
KOM(2006) 129 v konečném znění

**SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU
HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ**

Překlenutí propasti v širokopásmovém připojení

{SEK(2006) 354}
{SEK(2006) 355}

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Proč je širokopásmové připojení důležité	4
3.	Propast v širokopásmovém připojení: zeměpisné rozdíly.....	5
3.1.	Velikost propasti	5
3.2.	Nové členské státy.....	6
3.3.	Technická řešení.....	6
4.	Současná reakce	7
4.1.	Politický proces.....	7
4.2.	Důvody pro veřejné zásahy	8
4.3.	Dostupné nástroje.....	8
5.	Závěry	10

SDĚLENÍ KOMISE RADĚ, EVROPSKÉMU PARLAMENTU, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Překlenutí propasti v širokopásmovém připojení

1. Úvod

Dynamika evropského hospodářství v rozhodující míře závisí na rozvíjení a zavádění nových technologií. Posílení nabídky a poptávky v oboru informačních a komunikačních technologií (IKT) je důležité pro dosažení cílů hospodářského růstu a zaměstnanosti stanovených v obnovené lisabonské strategii¹.

Přístup k vysokorychlostnímu internetu prostřednictvím „širokopásmového“ připojení otevírá obrovské možnosti a je konkrétním důkazem potenciálu „informační společnosti“. Přínosy širokopásmového připojení jsou tak velké, že nemožnost mít k němu přístup je problém, který je zapotřebí neprodleně řešit. Špatná dostupnost širokopásmového připojení je součástí obecnějšího problému, který obvykle bývá označován jako „digitální propast“, jež popisuje propast mezi jednotlivci, podniky a oblastmi, pokud jde o příležitosti k přístupu a využití IKT.

Toto sdělení se zaměřuje na *územní* rozdíly v přístupu k širokopásmovému připojení. Jeho cílem je zajistit, aby si orgány státní správy a instituce na všech úrovních uvědomily význam této propasti a obavy související s nedostatkem přiměřených širokopásmových služeb v méně rozvinutých oblastech Evropské unie. Sdělení provádí jednu z priorit iniciativy i2010 – evropské iniciativy pro růst a zaměstnanost².

Tato analýza vychází ze závěrů zprávy fóra o digitální propasti³, která byla přístupná pro veřejnou konzultaci do 16. září 2005. Sdělení přezkoumává pokrok v dostupnosti přístupu k širokopásmovému připojení v zemích EU-15, v Norsku a na Islandu v letech 2003 až 2004. Údaje o nových členských státech ještě nejsou k dispozici.

Na základě připomínek obdržených při veřejné konzultaci toto sdělení uvádí řadu nástrojů, jejichž zavedení na místní úrovni by mohlo zlepšit dostupnost širokopásmového připojení. Rovněž vyzývá všechny zúčastněné strany z veřejného i soukromého sektoru, aby za nejvyšší prioritu považovaly rozvoj této důležité komunikační infrastruktury, a navrhuje, aby členské státy i nadále uplatňovaly a popřípadě posilovaly své národní strategie pro vysokorychlostní přístup. Komise učiní řadu opatření zaměřených na snadnější dostupnost patřičných informací a na rozšíření vzájemné výměny osvědčených postupů.

Zeměpisná digitální propast v širokopásmovém připojení je pouze jedním z hledisek širší otázky sociálního a hospodářského rozvoje. Jsou zapotřebí akce na straně poptávky, které podporují dovednosti, přístupnost, využívání služeb online, atd. Komise se těmito otázkami zabývá v rámci iniciativy i2010, jakož i prostřednictvím strukturálních fondů a fondů pro rozvoj venkova.

¹ „Je čas zařadit vyšší rychlost“, výroční zpráva Evropské komise o pokroku v oblasti růstu a zaměstnanosti z roku 2006: http://europa.eu.int/growthandjobs/annual-report_en.htm

² KOM(2005) 229.

³ K dispozici na adrese
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/i2010/digital_divide/index_en.htm.

2. PROČ JE ŠIROKOPÁSMOVÉ PŘIPOJENÍ DŮLEŽITÉ

Internet je jednou z nejvýznamnějších vymožeností naší doby. Je zdrojem podstatného přínosu pro hospodářství a pro společnost⁴. Dopad širokopásmového připojení právě začíná být patrný. Jeho přesný dopad lze zatím stanovit jen obtížně. Je však jasné, že schopnost sdělovat informace vysokou rychlostí a prostřednictvím různých platforem je klíčová pro rozvoj nových produktů a služeb.

Širokopásmové připojení umožňuje nové aplikace a rozšiřuje možnosti stávajících aplikací. Vytvářením nových služeb a nových příležitostí pro investice a zaměstnanost stimuluje hospodářský růst. Širokopásmové připojení však také zvyšuje produktivitu mnoha stávajících procesů, což vede k vyšším mzdám a lepší návratnosti investic. Orgány státní správy na všech úrovních uznávají dopad, jaký může mít širokopásmové připojení na každodenní život, a usilují o to, aby zajistily dostupnost jeho přínosů pro všechny⁵.

Zajištění dlouhodobé udržitelnosti odlehlých a venkovských oblastí vyžaduje strategický přístup k rozvoji informační společnosti. Dostupnost širokopásmových služeb je prvkem, který výrazně napomáhá místním společenstvím přitahovat podniky, umožňovat práci na dálku, zajišťovat zdravotní péči, zlepšovat vzdělávání a služby orgánů státní správy. Širokopásmové služby zajišťují nezbytný přístup k informacím. Například:

Telemedicína a elektronické zdravotnictví (eHealth): Poskytování aplikací pro telemedicínu a eHealth překlenuje čas a vzdálenost a umožňuje poskytování služeb jednotlivcům v jejich vlastním prostředí. Nemocnice ve venkovských oblastech mohou využívat širokopásmové připojení k přístupu ke stejným odborným znalostem, které jsou k dispozici v městských střediscích. Nákup zdravotnického materiálu, předepisování léků a vedení elektronické dokumentace lze provádět online. Je umožněno elektronické sledování, které má významný přínos pro asistované žití v domácím prostředí.

Elektronická veřejná správa (eGovernment): Širokopásmové připojení zlepšuje možnosti služeb elektronické veřejné správy a umožňuje lepší vzájemnou komunikaci mezi orgány státní správy, usnadňuje občanům a podnikům přístup k těmto orgánům. Usnadňuje rozvoj vysoce kvalitních služeb a může zvýšit výkonnost organizace, což vede ke zlepšení výkonnosti veřejné správy.

Vzdělávání: Širokopásmové připojení posiluje celoživotní vzdělávání a umožňuje studentům, aby byli v reálném čase vzdělávání kvalifikovanými učiteli v oblastech, ve kterých tato výuka není k dispozici. Studenti mají přístup k alternativním zdrojům vzdělávání a mohou být vystaveni novým formám vzdělávacího obsahu. Širokopásmové připojení umožňuje videokonference a usnadňuje spolupráci mezi institucemi.

Rozvoj venkova: Ve venkovských oblastech širokopásmové připojení hraje významnou úlohu v propojení zemědělských a jiných podniků s vnitrostátními a mezinárodními trhy. Usnadňováním elektronického obchodování, zejména v zemědělském a potravinářském odvětví, napomáhá rozvoji hospodářství venkova. Širokopásmové připojení může podporovat diverzifikaci zvyšováním atraktivnosti venkovského prostředí a zlepšením tržních příležitostí pro produkty a služby, jako je cestovní ruch a venkovská zařízení občanské vybavenosti.

⁴ M. O'Mahony a B. Van Ark, „EU productivity and competitiveness: An industry perspective“ (Produktivita a konkurenceschopnost EU: perspektivy průmyslu), http://www.ggdc.net/pub/EU_productivity_and_competitiveness.pdf.

⁵ „Vysokorychlostní připojení Evropy: Národní strategie pro vysokorychlostní přístup“, KOM(2004) 369.

Iniciativy v oblasti IKT vyvíjené ve vesnicích a soustředěné kolem širokopásmových přípojních míst mohou být hospodárným přístupem k poskytování služeb podnikům a místním společenstvím.

3. PROPAST V ŠIROKOPÁSMOVÉM PŘIPOJENÍ: ZEMĚPISNÉ ROZDÍLY

3.1. Velikost propasti

Poptávka po službách širokopásmového připojení pro domácnosti v EU rychle roste. Počet linek pro přístup k širokopásmovému připojení se v posledních dvou letech téměř zdvojnásobil. V říjnu 2005 bylo v pětadvaceti zemích EU 53 milionů připojení, což odpovídá míře rozšíření, která činí 11,5 % počtu obyvatel a přibližně 20 % domácností. Tento vývoj způsobuje především trh a dále jej posiluje zvyšování hospodářské soutěže.

Širokopásmové připojení lze poskytovat prostřednictvím různých platforem: telefonních linek nebo kabelové televize, bezdrátového připojení, optických vláken, družic a elektrorozvodné sítě. V EU převládá připojení prostřednictvím digitální účastnické linky (DSL). Toto připojení má rostoucí podíl na celkovém trhu s širokopásmovým připojením a představuje 80 % všech linek pro širokopásmové připojení. Připojení kabelovým modemem je druhou nejvýznamnější technologií, pokud jde o míru rozšíření, a jeho podíl činí 18 %. Ostatní technologie jsou zastoupeny přibližně 2 %.

Navzdory obecnému rozšíření širokopásmového připojení je přístup ve vzdálenějších a venkovských regionech omezený v důsledku vysokých nákladů způsobených nízkou hustotou osídlení a odlehlostí. Nedostatečné osídlení omezuje využití úspor z rozsahu, má za následek nižší poptávku a nižší očekávanou návratnost investic. Velká vzdálenost často vyžaduje překonání delších vzdáleností z místních ústředí do místa používání a do páteřní sítě. Ukazuje se, že komerční pobídky k investicím do zavádění širokopásmového připojení v těchto oblastech jsou většinou nedostatečné. Na druhou stranu technologické inovace snižují náklady na zavedení.

V důsledku toho došlo ke značnému růstu v pokrytí širokopásmovým připojením v roce 2004, avšak v lednu 2005 byla stále velká propast mezi městskými a venkovskými oblastmi států EU-15 (a Norska a Islandu)⁶. Na začátku roku dosáhlo pokrytí DSL přibližně 85 % domácností, což představuje nárůst oproti 80 % z předchozího roku⁷. Vzhledem k tomu, že tato metoda poskytování přístupu převládá, lze hodnotu dostupnosti DSL považovat za dobrý ukazatel obecné dostupnosti širokopásmového připojení⁸.

Domácnosti s přístupem k širokopásmovému připojení jsou soustředěny v městských a příměstských oblastech. V lednu 2005 mělo DSL k dispozici pouze 62 % domácností ve venkovských oblastech. V těchto oblastech má navíc širokopásmové připojení pouze asi 8 % domácností ve srovnání s průměrnou mírou 18 % v městských oblastech.

⁶ Srovnatelné údaje o pokrytí v nových členských státech dosud nejsou k dispozici.

⁷ Pokrytí DSL vyjadřuje procento obyvatelstva, které je připojeno k ústřednám vybaveným pro DSL. Definice pokrytí DSL zahrnuje fyzické osoby a podniky, které jsou příliš daleko od ústředí a mimo jejich dosah, což nadhodnocuje skutečné pokrytí.

⁸ V poněkud obecnější rovině se očekává, že při komerčním zavádění širokopásmového připojení bude v roce 2013 vyloučeno nejméně 4,7 milionů eventuálních uživatelů. Viz příloha 1 poznámka 17.

Venkovské oblasti zaostávají za městskými oblastmi také v rychlosti připojení. V posledních dvou letech byly nejběžnějšími rychlostmi stahování ve venkovských oblastech rychlosti v rozmezí 144 kb/s až 512 kb/s. Ve více obydlených oblastech se rychlosti pohybují v rozmezí 512 až 1 000 kb/s. Zatímco v městských oblastech je zřetelná tendence k vyšším rychlostem, ve venkovských oblastech rychlosti obvykle zůstávají konstantní. Toto odchylování je důsledkem nižší technologické výkonnosti způsobené vzdáleností a nedostatečnou hospodářskou soutěží. Nižší rychlosti mohou omezovat zavádění do podniků ve venkovských oblastech a také zavádění do domácností, které pak nemohou plně využívat skutečné možnosti multimédií.

Ačkoli dochází k rychlému pokroku v možnostech připojení, jsou mezi pokrytím a využíváním širokopásmového připojení ve všech oblastech velké rozdíly. V méně rozvinutých oblastech mohou strukturální ukazatele jako například nižší příjem a nižší úroveň vzdělání snižovat poptávku, i když je přístup k dispozici. Komise přezkoumá tuto otázku ve svých výročních zprávách o pokroku iniciativy i 2010.

3.2. Nové členské státy

Srovnatelné údaje o pokrytí širokopásmovým připojením v nových členských státech dosud nejsou k dispozici. Trh s širokopásmovým připojením se teprve začíná rozvíjet, je však omezován mírou rozšíření počítačů a telefonních linek. V některých zemích jsou však televizní kabelové sítě již do značné míry zavedeny a představují významnou alternativu modernizace telefonních ústředí.

Ačkoliv je zavádění širokopásmového připojení v EU-15 především založeno na modernizaci stávajících sítí, lze v nových členských státech oprávněně očekávat odlišný vývoj. V těchto zemích často dochází k pomalému přizpůsobení trhu spíše než k jeho selhání. Navíc je zde zřejmá tendence k využívání mobilních telefonů spíše než pevných linek. Pokud je pevná linka k dispozici, lidé si ji často ponechávají pro přístup k internetu, přesto však bude v poskytování širokopásmových služeb pravděpodobně hrát významnější roli rozvoj bezdrátových technologií.

3.3. Technická řešení

Širokopásmové služby lze poskytovat prostřednictvím různých kombinací komunikačních síťových technologií („platform“). Tyto technologie mohou využívat pevnou nebo bezdrátovou přenosovou infrastrukturu a mohou se podle konkrétní situace vzájemně nahrazovat nebo doplňovat. Každá technologie má zvláštní vlastnosti a různý dopad na celkovou kapacitu a schopnosti sítě⁹.

Prostřednictvím technických inovací se daří zvyšovat dosah a výkonnost stávajících technologií, což způsobuje uvádění nových platform na trh, snižuje jejich minimální provozní velikost a usnadňuje využívání úspor z rozsahu.

Úspory nákladů na výstavbu pasivní infrastruktury lze dále dosahovat využíváním vzájemné součinnosti při budování infrastruktury IKT a energetických, vodovodních nebo dopravních sítí.

⁹ Podrobný popis jejich vlastností je uveden v kapitole 2 zprávy fóra o digitální propasti.

Zajímavým prvkem vývoje je nástup nových bezdrátových platforem vhodných zejména pro venkovské oblasti. To však vyžaduje, aby bylo dáno k dispozici dostatečné spektrum, což pak posílí význam přechodu k účinnějším a pružnějším formám řízení tohoto vzácného zdroje¹⁰.

Optimální kombinace technologií závisí na vlastnostech jednotlivých míst. Náklady technologií se liší v závislosti na počtu potenciálních uživatelů, vzdálenosti obydlí od přístupového bodu (*PoP*) a na přítomnosti páteřního propojení (*backhaul*). Pro řídicí osídlenou izolovanou oblast může být lepší bezdrátové řešení a pro malé město řešení s využitím pevných linek. Některá bezdrátová řešení vyžadují vzájemnou viditelnost vysílače a přijímače, která nemusí být v kopcovitých regionech vždy k dispozici.

Žádná z technologií nenabízí nejlepší možnost připojení ve všech situacích. Optimálního stavu se obvykle dosahuje kombinací technologií a řešení. Nejlepší řešení lze tedy stanovit pouze na místní úrovni. Investice a volba technologie by měly být prováděny na základě aktuální dostupnosti a účinné poptávky.

4. SOUČASNÁ REAKCE

4.1. Politický proces

Komise již několikrát poukázala na problém zeměpisné digitální propasti¹¹. Rozsah veřejných zásahů v oblastech s nedostatečnými službami by zdůrazněn v akčním plánu *eEurope 2005*¹², který vyzdvihl roli, jež mohou v zavádění širokopásmového připojení do znevýhodněných regionů sehrávat strukturální fondy. Dostupnost a slučitelnost veřejného financování s pravidly státní podpory byly objasněny v pokynech týkajících se kritérií a způsobů využití strukturálních fondů pro elektronické komunikace (*Guidelines on criteria and modalities of use of Structural Funds for electronic communications*) zveřejněných Komisí v červenci 2003¹³.

V souvislosti s akčním plánem *eEurope 2005* a na základě debat při jednání Rady ve složení pro telekomunikace vypracovalo patnáct členských států v roce 2003 národní strategie pro vysokorychlostní přístup. Od té doby se pět nových členských států rozhodlo přijmout podobné dokumenty. Všechny strategie uznávají roli, kterou hospodářská soutěž sehrává při stimulaci soukromých investic. Národní strategie však uznávají, že v případě selhání trhu je úkolem orgánů státní správy zajistit pokrytí a oznámené podpůrné programy. Současné iniciativy řešením dodávky i poptávky na trhu stimulují pozitivní cyklus, ve kterém rozvíjení kvality obsahu a služeb závisí na zavádění infrastruktury a naopak. Některé z těchto strategií byly nedávno revidovány a nyní obsahují přesněji definované cíle.

Iniciativy se obecně koordinují na vnitrostátní úrovni, avšak provádějí se na regionální a místní úrovni. Zpráva fóra o digitální propasti oznámená v bílé knize o vesmíru¹⁴ zahájila veřejnou diskusi o potřebnosti veřejných zásahů. Obsahovala podrobné informace o nákladech a výkonnosti alternativních technologií a příklady současných iniciativ. Veřejná konzultace potvrzuje význam, který této otázce přikládají místní/regionální nebo vnitrostátní

¹⁰ Komise předložila novou strategii optimálního využití rádiového spektra v Evropě dne 29.9.2005. Viz KOM(2005) 400, KOM(2005) 411 a KOM(2005) 461.

¹¹ KOM(2003) 65, KOM(2003) 673, KOM(2004) 61, KOM(2004) 369, KOM(2004) 380.

¹² KOM(2002) 263.

¹³ K dispozici na adrese

¹⁴ http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docoffic/working/sf2000_en.htm.

KOM (2003) 673.

orgány, jakož i průmysl a různá sdružení. Celkové shrnutí výsledků veřejné konzultace je přiloženo k tomuto sdělení.

4.2. Důvody pro veřejné zásahy

Činnost na všech úrovních státní správy může zvýšit pokrytí v oblastech s nedostatečnými službami. Posouzení selhání trhu je však obtížný úkol, zejména tam, kde panuje nejistota ohledně rychlosti zavádění širokopásmového připojení. Přínosy zásahů orgánů státní správy proto musí být zřejmé a podstatné a musí vyvažovat rizika nežádoucích důsledků. Jedním rizikem je, že programy orgánů státní správy mohou výběrem určitých technologií nebo stanovením určitých služeb bránit technickému rozvoji. Dalším rizikem je, že zásahy orgánů státní správy mohou narušovat hospodářskou soutěž a ovlivňovat komerční pobídky k investicím. Vzhledem k současnému rozdílu mezi pokrytím a využíváním je konečně také možné, že lidé prostě nechtějí danou technologii využívat.

Všechna tato rizika by měla být posuzována při navrhování iniciativ týkajících se širokopásmového připojení a zahrnujících stimulaci a sdružování poptávky, programy dotací a úvěrů, iniciativy měst a hospodářskou soutěž atd. Tato analýza vyžaduje, aby tvůrci politik stále a včas přezkoumávali spolehlivé údaje o širokopásmovém připojení. Zvláštní význam má dostupnost mapování infrastruktury.

Místní orgány státní správy mohou díky svému postavení shromažďovat místní informace a sdružovat místní poptávku po širokopásmových službách. Znají místní topografii a mohou stanovit optimální kombinaci technologií. Mohou usnadňovat rozvoj místních služeb nebo realizovat pilotní projekty zaměřené na zkoumání nových technologií. Mohou podporovat zavádění nezastarávající vysokokapacitní infrastruktury, jež je otevřená poskytovatelům služeb, kteří si vzájemně konkurují, na nediskriminačním základě.

Místní nebo regionální orgány mají nejlepší postavení k tomu, aby mohly vypracovat projekt širokopásmového připojení, který zohledňuje místní potřeby a technologické požadavky. Národní strategie pro vysokorychlostní přístup je nutno posílit, aby zahrnovaly a odrážely místní potřeby. Jelikož jsou projekty rozptýlené, bude pro místní a regionální orgány rovněž velkým přínosem zvýšená výměna osvědčených postupů.

4.3. Dostupné nástroje

Vytváření a provádění účinných politických nástrojů na nápravu selhání trhu nebo doplnění působení tržních sil je složitý úkol. Na úrovni EU jsou již však k dispozici různé nástroje:

i) Provedení předpisového rámce pro elektronické komunikace: Širokopásmové připojení se nejrychleji rozvíjí na liberalizovaných trzích. Posilování hospodářské soutěže je proto nejlepším způsobem, jak stimulovat rozvoj trhu. Navíc vzhledem k významu bezdrátových řešení pro venkovské oblasti by koordinovanější politika EU v oblasti rádiového spektra mohla vést k větší harmonizaci a stimulaci rozvoje širokopásmového připojení.

Akce 1: Členské státy plně provedou regulační rámec pro elektronické komunikace, aby se ve venkovských oblastech posílil otevřený přístup a usnadnil vstup na trh v prostředí hospodářské soutěže. Pokud jde o spektrum, Komise spolupracuje s členskými státy na harmonizaci technických podmínek používání aplikací pro bezdrátový přístup k širokopásmovému připojení s cílem upevnit jednotný trh a podporovat zavádění inovačních technologií.

ii) *Veřejné financování:* S rostoucí úrovní veřejné podpory iniciativ týkajících se širokopásmového připojení je stále více důkazů toho, že veřejné zásahy mohou urychlit zavádění širokopásmového připojení v méně ziskových oblastech, a přitom je nutno prostřednictvím požadavků pro otevřený přístup zajistit, aby byla i v budoucnu zachována hospodářská soutěž.

Akce 2: Veřejné zásahy v podobě dotací a úvěrů, často v podobě partnerství mezi veřejným a soukromým sektorem, je třeba dále rozvíjet v oblastech s nedostatečnými službami. V souladu s pravidly hospodářské soutěže a technologické neutrality by členské státy měly prozkoumat finanční pobídky pro uživatele.

iii) *Státní podpora a politika hospodářské soutěže:* Veřejné zásahy mohou narušovat hospodářskou soutěž a zákony o státní podpoře poskytují významný soubor pravidel pro její ochranu. Pokud se plánuje poskytování státní podpory, musí být projekt oznámen Evropské komisi. Komise pak posoudí jeho slučitelnost s pravidly Smlouvy. Byla již učiněna řada rozhodnutí ohledně projektů týkajících se širokopásmového připojení ve venkovských a odlehlých oblastech financovaných z veřejných prostředků, proti kterým Komise nevznesla námitky. Shrnutí těchto rozhodnutí je uvedeno v kapitole 3 a příloze 3 zprávy fóra o digitální propasti. Ukazuje se, že nejlepším řešením vedoucím k účinné hospodářské soutěži je zavádění infrastruktury s otevřeným přístupem určené v souladu se zásadou technologické neutrality a spravované nezávislým subjektem.

Akce 3: Komise bude dále vysvětlovat a rozšiřovat své postupy a poskytovat tak poradenství o pravidlech státní podpory pro projekty širokopásmového připojení.

iv) *Financování z EU: Strukturální fondy a fond pro rozvoj venkova:* Strukturální fondy a fond pro rozvoj venkova na úrovni EU přispívají k rozvoji zaostávajících regionálních a venkovských oblastí. V rámci obnovené lisabonské strategie Komise navrhla, aby se programy podporované strukturálními fondy zaměřily na investice do vzdělávání. Zejména v odlehlých a venkovských oblastech v nových členských státech se strukturální fondy zaměřují na zajištění dostupnosti infrastruktury IKT tam, kde ji trh neposkytuje za dostupné ceny a na odpovídající úrovni pro podporu požadovaných služeb. Strukturální fondy by se měly především zaměřovat na šíření informační společnosti prostřednictvím vyvážené podpory poptávky a nabídky produktů a služeb IKT, jakož i prostřednictvím zkvalitnění lidského kapitálu. Rovnováha investic by měla odrážet stávající propast mezi mírou rozšíření širokopásmového připojení a pokrytí v dané oblasti.

Pokyny týkající se využití strukturálních fondů pro elektronické komunikace byly zveřejněny v roce 2003¹⁵. Nový fond pro rozvoj venkova se také zaměří na výhledové investice do lidského kapitálu a inovací, včetně využívání IKT ve venkovských oblastech¹⁶. Programy rozvoje venkova mohou hrát významnou roli v zajištění, aby byla zavedena vhodná místní infrastruktura malého rozsahu, která spojí významné investice do místních strategií pro diverzifikaci s rozvojem potenciálu zemědělství a potravinářství. Jen v takovém případě budou v plné míře dosaženy zamýšlené multiplikační účinky, pokud jde o pracovní příležitosti a růst.

Akce 4: V první polovině roku 2007 Komise uspořádá konferenci, na které se sejdou představitelé oboru IKT a venkova. Jejím cílem bude lépe porozumět požadavkům uživatelů

¹⁵ Viz poznámka pod čarou 13.

¹⁶ Komise představila soubor strategických obecných zásad Společenství pro období 2007-2013 (KOM(2005) 299 a KOM(2005) 304), ve kterých se příští generace politiky soudržnosti a programů pro rozvoj venkova více zaměřují na růst a zaměstnanost.

ve venkovských oblastech a vytvořit povědomí o potenciálu IKT pro rozvoj venkova. Zejména se zaměří na to, jak mohou venkovská společenství a podniky stavět na příležitostech vytvořených zlepšenou infrastrukturou IKT a širokopásmovým přístupem, a na součinnosti mezi strukturálními fondy a fondem pro rozvoj venkova.

v) *Sdružování poptávky a veřejné zakázky*: Nejistota poptávky ovlivňuje očekávanou návratnost investic a brzdí komerční investice. Místní orgány mohou díky svému postavení zřídit registrační systém a posuzovat místní poptávku, která pak může být uvedena na trh. Pokud kolektivní poptávka v dané obci není dostatečná, mohou obecní úřady zajistit sloučení poptávky v několika obcích.

Akce 5: Komise vytvoří webové stránky, které budou podporovat výměnu osvědčených postupů a usnadňovat sdružování poptávky. Tyto stránky budou sloužit jako ústřední informační platforma, kde se zveřejňují výzvy k podávání nabídek a kde jsou k dispozici veškeré informace pro výměnu osvědčených postupů. Webové stránky se tak mohou stát virtuálním místem setkávání dodavatelů a místních orgánů státní správy. Webové stránky by mohly zejména umožňovat koordinaci poptávky po širokopásmovém připojení ve velmi řídké obydlených oblastech a vytváření kritického množství pro technologická řešení, jež poskytují velké prostorové pokrytí, například pro družicovou technologii.

vi) *Podpora vytváření moderních veřejných služeb*: Všechny členské státy podporují rozvoj veřejných služeb on-line. Rozvoj inovačních služeb naopak stimuluje poptávku uživatelů, což usnadňuje zavádění infrastruktury. Rozvoj moderních veřejných služeb online je účinným nástrojem k posílení poptávky po širokopásmovém připojení.

Akce 6: Aktivní politiky na úrovni členských států a na regionální úrovni pro zajištění připojení pro veřejnou správu, školy a zdravotní střediska vytvoří kritické množství uživatelů a zároveň budou stimulovat poptávku tím, že ukáží přínosy služeb, které umožňuje širokopásmové připojení. Komise zohlední stimulační účinek služeb elektronické veřejné správy ve znevýhodněných regionech při přípravě svého akčního plánu pro elektronickou veřejnou správu v roce 2006.

5. ZÁVĚRY

Široký přístup k širokopásmovému připojení je klíčovou podmínkou pro rozvoj moderních hospodářství a je významným hlediskem lisabonské agendy. Evropská unie musí zvýšit své úsilí při podpoře využívání širokopásmových služeb a stimulovat další rozvoj, zejména v méně rozvinutých oblastech Evropské unie.

Tímto sdělením se všechny úrovně orgánů státní správy v Evropské unii vyzývají, aby aktivněji využívaly nástroje a technologie, které jsou k dispozici.

Členské státy se vyzývají, aby aktualizovaly stávající národní strategie pro vysokorychlostní přístup, které budou dalším vodítkem pro všechny zúčastněné strany. Jejich dokumenty mohou stanovovat cíle týkající se pokrytí i využívání na základě aktivního partnerství s regionálními orgány a s využitím součinností mezi alternativními zdroji financování (vnitrostátní zdroje, strukturální fondy, fond pro rozvoj venkova). Národní strategie pro vysokorychlostní přístup by rovněž měly stanovit jasné cíle ohledně možnosti připojení škol, orgánů veřejné správy a zdravotních středisek.

Komise bude sledovat a organizovat diskuse týkající se těchto strategií v rámci skupiny na vysoké úrovni pro iniciativu i2010.

Komise bude i nadále sledovat digitální propast v širokopásmovém připojení:

- a) analyzováním všech hledisek „propasti v širokopásmovém připojení“ ve výročních zprávách o pokroku iniciativy i2010 a v souvislosti s iniciativou pro začlenění občanů do informační společnosti (e-Inclusion) naplánovanou na rok 2008,
- b) sledováním rozvoje v oblasti širokopásmového připojení v nových členských státech a vypracováním příslušné zprávy v roce 2006.